

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 170/2025-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavných sťažnostiach sťažovateľky **Prima banka Slovensko, a.s.**, Hodžova 11, Žilina, IČO 31 575 951, zastúpenej SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., Štefánikova 8, Bratislava, proti rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/5/2023 z 5. februára 2024 (vedená pod sp. zn. Rvp 1390/2024) a sp. zn. 7Cdo/22/2023 z 27. novembra 2024 (vedená pod sp. zn. Rvp 408/2025) takto

rozhodol:

- Veci vedené na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 1390/2024 a sp. zn. Rvp 408/2025 **spája** na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 1390/2024.
- Toto uznesenie **nadobúda** právoplatnosť a vykonateľnosť okamihom jeho prijatia Ústavným súdom Slovenskej republiky.

Odôvodnenie:

I.

Vymedzenie ústavných sťažností

- Ústavnému súdu bola 24. mája 2024 doručená ústavná sťažnosť označená v záhlaví tohto uznesenia, ktorou sa sťažovateľka domáha vyslovenia porušenia základného práva základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/5/2023 z 5. februára 2024 (vedená pod sp. zn. Rvp 1390/2024). Sťažovateľka navrhuje napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie a priznať náhradu trov konania.
- Ústavná sťažnosť sťažovateľky vedená pod sp. zn. Rvp 1390/2024 bola pridelená sudcovi spravodajcovi Petrovi Strakovi, členovi druhého senátu ústavného súdu.
- Ústavnému súdu bola 12. februára 2025 doručená druhá ústavná sťažovateľky, ktorou sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, na súdnu

ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 7Cdo/22/2023 z 27. novembra 2024 (vedená pod sp. zn. Rvp 408/2025). Sťažovateľka navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie a priznať náhradu trov konania.

4. V poradí druhá ústavná sťažnosť sťažovateľky vedená pod sp. zn. Rvp 408/2025 bola pridelená sudcovi spravodajcovi Petrovi Molnárovi, členovi druhého senátu ústavného súdu.

5. Z ústavných sťažností vyplýva, že právny predchodca sťažovateľky uzavrel s konkrétnymi dlžníkmi zmluvy o spotrebnom úvere (ďalej len „zmluva o úvere“). Na základe týchto zmlúv poskytol veriteľ dlžníkom peňažné prostriedky. Keďže sa dlžníci dostali do dlhodobého omeškania s úhradou jednotlivých splátok, veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť úveru.

6. Pri uzatváraní zmlúv o úvere veriteľ v súlade s § 93b ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase kontraktácie, plniac si svoju zákonnú povinnosť, ponúkol dlžníkom neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy vo forme rozhodcovskej doložky. Dlžníci po zákonomnom poučení zo strany veriteľa súhlasili s uzavretím rozhodcovských zmlúv, čím bez ďalšieho vyslovili súhlas s prijatím návrhu veriteľa na riešenie prípadných sporov vzniknutých zo zmlúv o úvere prednostne na Stálom rozhodcovskom súde Slovenskej bankovej asociácie (ďalej len „SRS SBA“).

7. Po zosplatnení úverov v oboch prípadoch preto veriteľ uplatnil svoj nárok žalobou na SRS SBA. Rozhodcovský súd v prvom rade posudzoval svoju právomoc a s tým spojenú platnosť rozhodcovských doložiek, a to aj z hľadiska ochrany spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami a rozhodcovskými rozsudkami žalobám v celom rozsahu vyhovel. Rozhodcovské rozsudky nadobudli právoplatnosť a vykonateľnosť.

8. Na základe vykonateľných exekučných titulov sa sťažovateľka domáhala vymoženia judikovaných pohľadávok proti dlžníkom v rámci exekučných konaní. Súdny exekútor v oboch prípadoch požiadal príslušný exekučný súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Uzneseniami súdov prvej inštancie boli žiadosti zamietnuté, pretože exekučné súdy vyhodnotili rozhodcovské doložky ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. Na to nadviazali konklúziu, že pre absenciu platnej rozhodcovskej zmluvy SRS SBA nemal právomoc vydať exekučný titul. Proti uzneseniam súdu prvej inštancie veriteľ podal odvolania. Odvolacie súdy uzneseniami potvrdili napadnuté uznesenia súdu prvej inštancie.

9. Vzhľadom na závery exekučných súdov si sťažovateľka uplatnila pohľadávky zo zmlúv o úvere žalobami na všeobecnom súde. Súdy prvej inštancie v oboch prípadoch žalobu v celom rozsahu zamietol z dôvodu premlčania. Vo vzťahu k argumentácii sťažovateľky, že jej počas rozhodcovského a nadväzujúceho exekučného konania spočívala premlčacia doba, súdy prvej inštancie pomerne stroho s poukazom na údajne ustálenú rozhodovaciu prax konštatovali, že sa s týmto tvrdením nestotožnili, keďže v danom prípade nebola splnená podmienka uplatnenia práva „na súde alebo u iného príslušného orgánu“ v zmysle § 112 Občianskeho zákonníka.

10. Proti rozsudkom súdov prvej inštancie sťažovateľka podala odvolania, v ktorých apelovala najmä na princíp právnej istoty, v zmysle ktorého sa legitímne domnievala (až do právoplatného rozhodnutia v exekučnom konaní), že rozhodcovská zmluva (doložka) bola uzatvorená platne,

a preto je vylúčené, aby sa na veriteľa spätne vzťahovali negatívne účinky spojené s uplatnením práva na nepríslušnom orgáne (nespočívanie premlčacej doby). Odvolací súd v oboch prípadoch v názorovej zhode so súdom prvej inštancie rozsudkami bez náležitého preskúmania vecnej správnosti potvrdil napadnuté rozhodnutia.

11. Sťažovateľka podala proti rozsudkom odvolacích súdov dovolania z dôvodu, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci [§ 421 ods. 1 písm. b) v spojení s § 432 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“)]. Napadnutými rozsudkami najvyššieho dovolací súd zamietol dovolania sťažovateľky. V odôvodneniach svojich rozsudkov najvyšší súd odkázal na svoje predchádzajúce rozhodnutia, ktoré obsahujú nosný záver, že ak žalobca uplatnil svoje právo na rozhodcovskom súde, ktorý nemal právomoc vydať rozhodcovský rozsudok, nejde o uplatnenie práva u príslušného orgánu v zmysle § 112 Občianskeho zákonníka, preto premlčacia doba počas rozhodcovského konania, tak aj exekučného konania riadne plynula.

12. Sťažovateľka v tejto súvislosti v oboch prípadoch namieta, že najvyšší súd odkazoval na nepublikované rozhodnutia, čo nie je možné považovať za ustálenú rozhodovaciu prax s poukazom na závery ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 51/2020. Navyše, právny názor najvyššieho súdu je v rozpore s aktuálnou rozhodovacou praxou ústavného súdu pri riešení kľúčovej otázky spočívania premlčacej lehoty v prípade uplatnenia práva na rozhodcovskom súde (IV. ÚS 459/2022 a III. ÚS 486/2018).

13. Najvyšší súd v napadnutých rozsudkoch v rozpore s uvedeným prihliada pri aplikácii § 112 Občianskeho zákonníka na *ex post* ustálenú neprijateľnosť rozhodcovskej doložky v zmluve, čo však nemôže v materiálnom právnom štáte obstať, pretože takýto výkon justície nesmeruje k efektívnej a spravodlivej ochrane práv, ale rýdzo formalistickým výkladom práva sa veriteľovi častokrát úplne znemožňuje čo i len čiastočné uspokojenie pohľadávky.

14. Sťažovateľka ďalej poukazuje na to, že napadnuté rozsudky pôsobia zmätočne, keď najvyšší súd dovolania v jej veciach zamietol (ako procesne prípustné), pričom odkazoval na ustálenú prax, v rámci ktorej nastolená otázka bola už vyriešená. Teda dovolania v tejto otázke nemali byť procesne prípustné, keďže nastolená otázka už bola vyriešená.

II.

K spojeniu vecí

15. Zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nemá osobitné ustanovenia o postupe pri spojení vecí na spoločné konanie. V súlade s § 62 zákona o ústavnom súde o primeranom použití Civilného sporového poriadku možno však v konaní o ústavnej sťažnosti (čl. 127 ústavy a § 122 a nasl. zákona o ústavnom súde) primerane použiť na prípadné spojenie vecí § 166 ods. 1 CSP, podľa ktorého v záujme hospodárnosti konania súd spojí na spoločné konanie také konania, ktoré sa pred ním začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých strán. Ak boli také konania pridelené viacerým sudcom toho istého súdu, rozhodne o spojení konaní ten sudca, u ktorého sa začalo konanie skôr.

16. Podľa čl. II bodu 10 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2025 do 31. decembra 2025 (ďalej len „rozvrh práce“) v záujme hospodárnosti

konania môže príslušný senát ústavného súdu rozhodnúť o spojení vecí patriacich do pôsobnosti senátu ústavného súdu, ktoré boli pridelené členom toho istého senátu ako sudcom spravodajcom, na spoločné konanie, ak tieto veci spolu skutkovo alebo právne súvisia (z hľadiska predmetu konania) alebo v nich ide o tých istých účastníkov. Návrh na rozhodnutie o spojení môže senátu ústavného súdu podať sudca spravodajca vo veci, ktorej spojenie s inou vecou sa navrhuje. Ak vzhľadom na okolnosti hodné osobitného zreteľa nerozhodne senát inak, sudcom spravodajcom v spoločnom konaní o spojených veciach je sudca spravodajca v tej zo spájaných vecí, v ktorej začalo konanie na ústavnom súde skôr.

17. Z obsahu predmetných ústavných sťažností vyplýva, že tieto spolu skutkovo a právne súvisia – obe ústavné sťažnosti sťažovateľka podala v konaní pre všeobecnými súdmi ako žalobkyňa, týkajú sa obsahovo totožných právnych a skutkových situácií v oboch veciach, v oboch prípadoch smerujú proti totožnému odporcovi, pričom napadnuté rozsudky sú založené na totožnej právnej argumentácii. Právna argumentácia, ktorou sťažovateľka odôvodňuje porušenie označených totožných práv, je tiež totožná.

18. S prihliadnutím na obsah ústavných sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 1390/2024 a sp. zn. Rvp 408/2025 a z toho vyplývajúcu skutkovú a právnu súvislosť ústavných sťažností sťažovateľky II. senát ústavného súdu v záujme hospodárnosti konania podľa § 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 166 ods. 1 CSP a čl. II bodom 10 rozvrhu práce rozhodol o spojení týchto vecí na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 1390/2024 (bod 1 výroku tohto uznesenia).

19. Podľa § 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde rozhodnutie ústavného súdu nadobúda právoplatnosť a vykonateľnosť dňom jeho doručenia poslednému z účastníkov konania pred ústavným súdom, ak tento zákon v § 83, § 90, § 100, § 108, § 150, § 168, § 175 alebo § 179 neustanovuje inak alebo ak nevyplýva iné z rozhodnutia ústavného súdu.

20. Ústavný súd v záujme rýchlosti a plynulosti konania rozhodol podľa § 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde tak, že toto uznesenie o spojení vecí na spoločné konanie nadobúda právoplatnosť a vykonateľnosť okamihom jeho prijatia ústavným súdom (bod 2 výroku tohto uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. marca 2025

Ľuboš Szigeti
predseda senátu